

100 جىلدىق كۈرەس چولىنىدا جاڭا ساپارغا اتتالماپتى

وتان ۋىشن جان قيارلىقپەن شايقاسۇ

— **ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى رۇحى جونىنىدە شولۇ**

مىز، بېىگىنەن كورمىنۇدى جەڭسىتىڭ،
ماقسات ەتىپ كەلمەز“
دەگەن ۇران اعا بۇون
ۈۈلىيولشىلاردىڭ جادىندا
الى جات-تاۋلى.

1976 - جىلى جاڭا كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول مەملەكەت قۇراماسى قايتادان قۇ-رىلىپ، يۇان ۇيەين نەگىزگى جاتتىقتىرۇشى بولپ تاعاينىدالادى، ول سارالاعان قۇراما مۇشەلەرنىڭ بارلىعى قامسى لاشقى زالىنىدا ابدەن شىنمىىپ - شىڭدالغاندار بولپ، وسى ارادا سان دۇركىنەرەكشە جاتتىغۇدان وتەدى.

جاپا - ماشاقاتتا قۇرئشيتاي شىڭالدى. **1981 -** جىلى **11 -** ايدا جاپونيانىڭ وسا-كاسنىدا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراما-سى **3 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول دۇنيە جۇزىلىك ساۋتىنىنا تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

1982 - جىلى **9 -** ايدا پەرۇدىڭ لىپا-سىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى **9 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول دۇنيە جۇ-زىلىك جۇلدەگە تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇل-دەگەر بولدى.

1984 - جىلى **8 -** ايدا امەرىكانىڭ لوسى - انجەلەسىنىدە جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى **23 -** كەزەكتى وليپيادا جارىسىندا ايەلدەر ۈۈلىيول جارىسىنىڭ اعا جۇلدەگەرى بولدى.

1985 - جىلى **11 -** ايدا جاپونيانىڭ توك-يوسىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراما-سى **4 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول دۇنيە جۇزىلىك ساۋتىنىنا تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

1986 - جىلى **9 -** ايدا چەھسلوۋاكىيانىڭ پراگاسىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇرا-ماسى **10 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈلەيبىولى دۇنيە جۇزىلىك جۇلدەگە تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

بۇرىن بولپ كورمەگەن “ۋرتىسى **5** رەت اعا جۇلدەگەرلىكتى ەنشىلەۋ” بۇكىل دۇنيە جۇزىىنە نىتىماقاتسا جان قيار-لىقپەن شايقاسۇدىڭ، جىگەرلەنە العا باسۇدىڭ جۇڭگو مەملەكەتتىك وىرازىن اى-گىلەپ، جۇڭخۇا پەرزەنتتەرنىڭ ماقاتىنىش سەزىمىن بۇرىن بولپ كورمەگەن دارەجە-دە تاسقىندانىپ، بۇكىل ەل خالقىنىڭ ُيىر-نىەتىەن نىتىماقاتساپ، جۇڭخۇانى گۇلدە-دىردۇ سەنىمى مەن بەكىمىن نىعايتۇعا شاپىت-تاندىردى. جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇرا-ماسنىڭ تۇغىشى رەت دۇنيە جۇزىلىك اعا جۇلدەگەر بولغاندىەن قۇتتىقتاۋ ۇشىن «خالق گازەتى» ياس بەتىندە خابارلادى ُارى بۇكىل ەل خالقىنا بىلاي دەپ ۇندەۋ تاستادى: ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنان ۇيرەنىپ، جۇڭخۇانى گۇلدەندىرەيىك. وسى مەزگىلدە جۇرتتىڭ بارلىعى ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسن كورۇ ُيىر داۋىردەگى ادامداردىڭ تويتىق ەستەمەسىنە اينالىپ، ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنداى بويجەت-كەندەر داۋىرلىك تۇلعاغا اينالپ، ُارى سالا، ُارى كاسپتە ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنان ۇيرەنۇدىڭ قىزۇ ورلەۋى كوتەرىلىپ، “ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى رۇحى” وس-

الايشا تۇنىدادى.

ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنىڭ ساقا باستىعى سۇن جىفناڭ ايەلدەر ۈۈلىيول قۇ-راماسىنىڭ كۇرەس بەلەسىن ەسكە العاندا مىنالاردى ُيىلىدىردى: ُنىپتى دە كوپ جاستاردى باتلىدلىقپەن جاۋاپكەرشلىك ارقا-لاۋداي جاۋاپكەرشلىك سەزىمگە باستاپ، وتان ۇشىن ُيىر كىسىلك ۇلەس قوسۇ — ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى رۇخىنىڭ ەڭ تاماشا جالماستىرىلۇى بولماق.

جان قيارلىقپەن شايقاسۇ، جەڭلىسكە ماڭكى مويىنىسال بولماۋ — جۇڭگولۇقتاردىڭ رۇحاني نىدەنىسى
جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى-
بىيگىنەن كورمىنۇدى جەڭسىتىڭ،
ماقسات ەتىپ كەلمەز“
دەگەن ۇران اعا بۇون ۈۈلىيولشىلاردىڭ جادىندا
الى جات-تاۋلى.

1976 - جىلى جاڭا كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول مەملەكەت قۇراماسى قايتادان قۇ-رىلىپ، يۇان ۇيەين نەگىزگى جاتتىقتىرۇشى بولپ تاعاينىدالادى، ول سارالاعان قۇراما مۇشەلەرنىڭ بارلىعى قامسى لاشقى زالىنىدا ابدەن شىنمىىپ - شىڭدالغاندار بولپ، وسى ارادا سان دۇركىنەرەكشە جاتتىغۇدان وتەدى.

جاپا - ماشاقاتتا قۇرئشيتاي شىڭالدى.
1981 - جىلى **11 -** ايدا جاپونيانىڭ وسا-كاسنىدا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراما-سى **3 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول دۇنيە جۇزىلىك ساۋتىنىنا تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

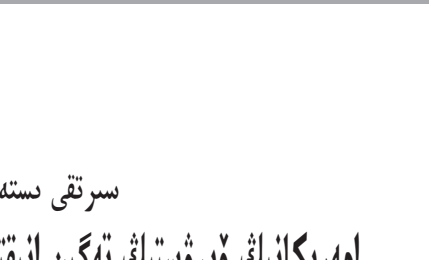
1982 - جىلى **9 -** ايدا پەرۇدىڭ لىپا-سىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى **9 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول دۇنيە جۇ-زىلىك جۇلدەگە تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇل-دەگەر بولدى.

1984 - جىلى **8 -** ايدا امەرىكانىڭ لوسى - انجەلەسىنىدە جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى **23 -** كەزەكتى وليپيادا جارىسىندا ايەلدەر ۈۈلىيول جارىسىنىڭ اعا جۇلدەگەرى بولدى.

1985 - جىلى **11 -** ايدا جاپونيانىڭ توك-يوسىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراما-سى **4 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈۈلىيول دۇنيە جۇزىلىك ساۋتىنىنا تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

1986 - جىلى **9 -** ايدا چەھسلوۋاكىيانىڭ پراگاسىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇرا-ماسى **10 -** كەزەكتى ايەلدەر ۈلەيبىولى دۇنيە جۇزىلىك جۇلدەگە تالاسۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

بۇرىن بولپ كورمەگەن “ۋرتىسى **5** رەت اعا جۇلدەگەرلىكتى ەنشىلەۋ” بۇكىل دۇنيە جۇزىىنە نىتىماقاتسا جان قيار-لىقپەن شايقاسۇدىڭ، جىگەرلەنە العا باسۇدىڭ جۇڭگو مەملەكەتتىك وىرازىن اى-گىلەپ، جۇڭخۇا پەرزەنتتەرنىڭ ماقاتىنىش سەزىمىن بۇرىن بولپ كورمەگەن دارەجە-دە تاسقىندانىپ، بۇكىل ەل خالقىنىڭ ُيىر-نىەتىەن نىتىماقاتساپ، جۇڭخۇانى گۇلدە-دىردۇ سەنىمى مەن بەكىمىن نىعايتۇعا شاپىت-تاندىردى. جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇرا-ماسنىڭ تۇغىشى رەت دۇنيە جۇزىلىك اعا جۇلدەگەر بولغاندىەن قۇتتىقتاۋ ۇشىن «خالق گازەتى» ياس بەتىندە خابارلادى ُارى بۇكىل ەل خالقىنا بىلاي دەپ ۇندەۋ تاستادى: ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنان ۇيرەنىپ، جۇڭخۇانى گۇلدەندىرەيىك. وسى مەزگىلدە جۇرتتىڭ بارلىعى ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسن كورۇ ُيىر داۋىردەگى ادامداردىڭ تويتىق ەستەمەسىنە اينالىپ، ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنداى بويجەت-كەندەر داۋىرلىك تۇلعاغا اينالپ، ُارى سالا، ُارى كاسپتە ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنان ۇيرەنۇدىڭ قىزۇ ورلەۋى كوتەرىلىپ، “ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى رۇحى” وس-

سىرتقى سىتەر، مېنىستىرلىگى:

امەرىكانىڭ ۆيرۋستىنڭ تەڭىن انىقتاۋ تۇرالى بايانداماسى — ساياسي بايانداما، جاۋاپكەرشلىكتەن جالتارۇ بايانداماسى، وتىرىك بايانداما

شەشۋىشى ساتىنىدە دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنان شەگ-نىپ كەتتى، بۇكىل ەلىم ۋاكسىناعا ُرازۇ بولپ وتىرعان ساتتە ۋاكسىنا ەكىپورتتاۋعا نىىم سالىدى، جۇڭگو مەن دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمى **1 -** كەزەڭدىك تەگىن انىقتاۋ تۇرالى زەرەتسەۋ جۇرگىزگەن سوك، تاجىرىبەحانادان شىقتى دەۋ-شىلىكتى ورشەلەنە دابىسرالادى.
امەرىكا جاقتىڭ ُىسى - ارەكەتى امەرىكانىڭ ُوزىنىڭ نىدەتكە قارسى بولۇنما اپارپ سوعىپ، امەرىكا خالقىن اۋىر بوداۋ بەرۋگە دۇشار ەتىپ قانا قويماي، تەگىن انىقتاۋ تۇرالى خالقارالىق سەلبەستىك اۋقىمىنىڭ ورەسكەل بىلعاۋنونا مۇرىند-دىق بولپ، تەگىن انىقتاۋدىڭ دۇرىس باعدارىنىڭ كۇن ساىىن قىىس كەتۋىن كەلتىرىپ شىعاردى، امەرىكا نىدەتكە قارسى اتتانتاۋ تۇرالى خالىقارالىق سەلبەستىكتىڭ ەڭ ۇلكەن سۇبەلى ناتىجەگە قول جەتكىزۋىدەگى اسىلى ُارى قوسىنمىزدىڭ ساتسىز-دىككە ۇشراغان كەزىندەگى رۇحاني جە-تەكشىسى. ُىز ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسى رۇخىن ۇزدىكىسىز ساۋلەلەندىرىپ، قول ۇستاسا ەكىپىندەي العا لىكەرلىلەيمىز.

ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنداى بويد-جەتىكەندەردىڭ ەڭسەسى تۇسپەيدى، ەڭسە كوتەرۇ رۇخىمەن قايتا اتتانادى؛ ايەلدەر ۈۈلبىولى جانكۇبەرلەرى سۇلكىنىن تۇسىر-مەيدى، اۋەلكىدەي قايراتتانۇعا جىگەرلەند-ىردەدى.

40 جىلدىان بەرى جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنىڭ ەڭ باعالى جاعى ولاردىڭ مويىماس مەىم جان دۇنيەسى، قايراتتانا العا لىكەرلىلەگەن ەركى، باستان - اياق تايىسالاپ، “جەڭلىستى” كەلەلى جە-ڭسىتىڭ “تىركە تاسىنا” اينالدىرۇنىدا.

جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنىڭ داۋىرلىك رۇحى مەن بەت - بەينەسى جاڭا دا. ۇردەگى جۇڭگو جاستارىن تەبىرەنتتى.

سۇجۈۈلىق **17** جاستاعى قىز بالا گۇ شياتىڭ كىشكەنتايپىنان وتپاسى جازاتايد-مىنا ۇشىراپ، مىنەزى بۇيىعى بولپ وسكەن ول ورتىالاۋ مەكەنپ وقىپ جۇرگەن كەزىندە ۈۈلبىيول ويناۋعا اۋەستەنەدى، سونداي - اق جۇڭگو ايە-دەر ۈۈلبىيول قۇراماسىنىڭ جان كۇبەرەنە اينالادى. ول بىلاي دەيدى: “ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى الاڭدا ساتسىزدىككە، وىرقىسىز كۇيىگە ۇشراغانمەن ولار تاپايد-دىلىق كورسەتتى، مەنىڭشە، مەن دە تا-باندىمىن، ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇحى مەنى جىگەرلەندىردى”.

ۋاقت وتكەن ساىىن جاغارغان ايەل-دەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇحى جۇڭخۇا ۇل-تىنىڭ باعالى رۇحاني بايلىمىنا اينالدى. جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇىن جۇزەگە اسرۇ جاڭا ساپارىندا ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇ-راماسى رۇخىن بار كۇشپەن اسقاقتانپ، سىن جاڭا عانا اشقان جۇڭگو اعا جۇلدەگەر-لەلدەۋدى قاجەت ەتتى، بۇكىنگى جۇڭگو الدەقاشان سول كەزدەگى تارىيىي كەزەگ-دى باىىپ ُوتتى. قازىرگى داۋىردەگى جۇڭگولۇقتار اناعۇرلىم سەنمىدى، ُنىپتى دە اشق ُىرى ەلدىك كۇيمەن دۇنيە جۇزىنە بەت الپ، جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇرا-ماسى تىك داۋىرلىك رۇح پەن كەلبەتتىن: وزىنە سەنۇ، ُوزىن ۇۋەتتەندىرۇ جانە وتان بارىنەن ارداقتى، نىتىماقاتسا سەلبەسۇ، جان قيارلىقپەن شايقاسۇ، جەڭلىسكە ماڭكى مويىنىسال

بولماۋداي رۇحاني بەت - بەينە سومدادى.

“ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇحى اعا جۇلدەگەرلىكتى جەڭىپ اۋ مەىس، قايتا كەيدە جەڭە لىياسا دا بار قايراتىن سارقا جۇمساۋ. ُسىز جول بويى ُسۇرىنىپ كەت-سەڭىز دە، ُىىراق ورنىغىزدان تۇرىپ، ُوستى - باىسڭىزداعى شاڭ - توپىراقتى قاء-ۇكىغىز، جانارىڭىزدان مويىماستىق مەىن مۇندالاپ تۇرۇى كەرەك”. **2** جىلدىڭ ال-دىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى تاعى ُىر رەت دۇنيە جۇزىلىك ساۋتىنىنا تالاسۇ اعا جۇلدەگەرلىگىن ەنشىلەپ، ورا-سان زور داڭقتقا بولەنگەندە باىس جاتتە-تىرۇشى لاك يىڭ وسلاي دەگەن ەدى.

ەندى عانا اياقتاعان توكيو وليپيادا-سىندا جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى اۋىر سوققىعا ۇشراپ، شاعىن گرۇپپالار ارا-سىننان شىعا الماي، اعا جۇلدەگەرلىكتى ساقتاي الماي جەڭلىپ قالدى.

ەلگە ورائىغانان كەيىن جۇڭگو ايەل-دەر ۈۈلبىيول قۇراماسىنداى بويجەتكەن-دەر مىنىانى ُىلىدىردى: نىتىماقاتسا سەلبەسۇ، جان قيارلىقپەن شايقاسۇداي ايەل-دەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇحى — قوسىند-مىزدىڭ سۇبەلى ناتىجەگە قول جەتكىزۋىدەگى اسىلى ُارى قوسىنمىزدىڭ ساتسىز-

دىككە ۇشراغان كەزىندەگى رۇحاني جە-تەكشىسى. ُىز ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇخىن ۇزدىكىسىز ساۋلەلەندىرىپ، قول ۇستاسا ەكىپىندەي العا لىكەرلىلەيمىز.

ايەلدەر ۈۈلىيول قۇراماسىنداى بويد-جەتىكەندەردىڭ ەڭسەسى تۇسپەيدى، ەڭسە كوتەرۇ رۇخىمەن قايتا اتتانادى؛ ايەلدەر ۈۈلبىولى جانكۇبەرلەرى سۇلكىنىن تۇسىر-داڭقتى “ دەگەن ُسوز جازىلغان قورعانۇ كىمىن كىىنگەن سۇرەتىىن مېكرو بىلوگقا جۇكىپ، تورايتپاستارىن قۇپتاۋعا باۇرايدى. ول بىلاي دەدى: “ازقسانداي ۋاقتىستا جۇ تىڭ مەن جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇ-راماسىن ەسكە السام بولعانى قىىنىشلىقتى ەگ-سەرۇگە سەنىمىم ُنىپتى دە ارتا تۇسەدى”.

جۇڭ جىياچى زەبنەتكە شىققاننان كەيىن جاڭجوۋ بازاسىنداى جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلبىولى ەسكەرتكىش ساراينا ۇنەمى بارىپ مىندەتتى ُتۇسىندىرۇشى بولادى. ول بىلاي دەدى: “ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇرا-ماسى رۇحى كەزىندە ُار داۋىردەگىلەردى جۇڭخۇانى گۇلدەندىردۇ ۇلى مۇراتىنا جەتۇگە نىتالاندىردى، ُىزدىڭ ُار سالا، ُار كاسىپ دەرىلك وسىنداى قىىنىشلىقتان قورقىپاتىن، شارشاپ - شالدىغۇدان قورە-پايتىن، قىىنىشلىقتى ەلەڭ قۇرلى كورمەيتىن، كۇشى جاۋدان تايىسالاپتىن رۇحتى قاجەت ەتەدى، وسىنداى رۇحتىڭ ايەلدەر ۈۈلبە-بول قۇراماسىنىڭ بويىندا ۇرپاقتان ۇرپاققا جالاعسا بەرۇىن تىلەيمىن”.

وزىنە سەنۇ، ُوزىن ۇۋەتتەندىرۇ، ەشتەگە دەن تايىسالاۋ — ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇحى ۋاقت وتكەن ساىىن تۇلەدى

داۋىردىڭ العا دامۇننا ىلەىپ، ايەل-دەر ۈۈلبىيول قۇراماسى رۇخىنىڭ ُمانى ۇزدىكىسىز بايىدى.

40 جىلدىڭ الدىندا مەملەكەت قاقپا-سىن جاڭا عانا اشقان جۇڭگو اعا جۇلدەگەر-لىك، مەدال ارقىلى ُوزىن دۇنيە جۇزىنە دا-لەلدەۋدى قاجەت ەتتى، بۇكىنگى جۇڭگو الدەقاشان سول كەزدەگى تارىيىي كەزەگ-دى باىىپ ُوتتى. قازىرگى داۋىردەگى جۇڭگولۇقتار اناعۇرلىم سەنمىدى، ُنىپتى دە اشق ُىرى ەلدىك كۇيمەن دۇنيە جۇزىنە بەت الپ، جۇڭگو ايەلدەر ۈۈلبىيول قۇرا-ماسى تىك داۋىرلىك رۇح پەن كەلبەتتىن: وزىنە سەنۇ، ُوزىن ۇۋەتتەندىرۇ جانە وتان بارىنەن ارداقتى، نىتىماقاتسا سەلبەسۇ، جان قيارلىقپەن شايقاسۇ، جەڭلىسكە ماڭكى مويىنىسال

^[1] مەكەن - جايىمىز: ُورىمىجى قالاسى خوڭخۇان سولنۇستىك جولى 500 – ئومىرى، تاراتقۇ ورتالىعى: 5593062، جارىناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ئومىرى: 830028، اىلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان